Modül I-3

Öğretim ve Öğrenim

Genel Açıklama	Öğretim becerileri, diyabet eğitimcisinin etkililiğinin bir parçasıdır. Eğitim, bilgi vermekten daha fazlasını yapmalıdır. Eğitimciler, eğitim teorilerini ve yöntemlerini iyi anlamalı ve bu ilkeleri uygulama içinde kullanabilmelidirler. Eğitim sürekli bir gözden geçirme, planlama, uygulama ve değerlendirme sürecidir. Yüksek kalitede bir diyabet eğitimi, tamamen "yüksek teknolojiye sahip" kaynakların olmasına bağlı değildir. Bütün gerekli olan, mükemmel iletişim becerilerine (konuşma ve dinleme) sahip, donanımlı bir insandır. Diyabet eğitimi bireye özgü hale getirilmeli ve her bireyin eşsizliğini yansıtmalıdır. Ne öğretilmesi gerektiği ve nasıl öğretilmesi gerektiği kişiden kişeye değişir. Eğitim stratejileri, durumun gereksinimlerine göre, basit bir telefon irtibatından, kapsamlı programa kadar bir yelpazede yer alabilir.
Amaçlar	• Başarılı ve etkili diyabet eğitimcisi olabilmesi amacıyla katılımcıyı eğitim yöntemi bilgisi ve becerileriyle donatmak • İyi iletişim becerileri geliştirmek • Katılımcılara kendi öğrenim yöntemlerini ve öğrendiklerinin uygulamasını yansıtmaları için izin vermek • Diyabetli bireyler için hazırlanan el broşürlerinin ve materyallerinin okunabilirliğini değerlendirmenin önemi üzerine genel bir açıklama sağlamak Not: Bu modül, erişkin öğrenimine göndermede bulunmaktadır. Çocukların nasıl öğrendikleriyle ilgili daha fazla bilgi için (Bakınız: Modül IV-1, Çocuk ve Ergen Diyabeti).
Hedefler	Bu modül tamamlandıktan sonra katılımcı aşağıdaki konularda yeterliliğe ulaşacaktır: **Öğrenme teorileri ve kavramlar** • Öğretim ve öğrenim arasındaki farkı anlamak • Öğretimin ve öğrenimin önündeki engelleri ve kolaylaştırıcı faktörleri ayırt etmek

- Diyabette kendi kendine yönetim eğitiminin (terapötik hasta eğitimi) önemini açıklamak
- Öğrenmeye hazırlık ve öğrenim yöntemleri (Knowles, 1984) gibi, yetişkin öğreniminin teorik kavramlarını ve sosyal öğrenme teorilerini (Sağlık İnancı Modeli ve Öz-Etkilik Teorisi dahil) tartışmak ve bu kavramların pratikte nasıl uygulanabileceğine yönelik örnekler vermek.

Değerlendirme

- Öğrenim ihtiyaçları değerlendirmesinin anahtar bileşenlerini: demografik, kültürel, çevresel ve psikolojik faktörleri, tutumlar ve inançları, yürürlükteki sağlık uygulamalarını, gelişimsel evreyi, sosyo – ekonomik kaynakları kapsayacak şekilde tanımlamak
- Eğitim ihtiyaçları değerlendirmesine nasıl başlanılması gerektiğini tanımlamak
- Bir bireyin öğrenmeye hazır oluşunu ve kapasitesini belirlemek
- Üç genel öğrenme tarzı belirlemek ve onların nasıl değerlendirileceğini tartışmak
- Eğitim süreci içinde aile/destek bireylerin rolünü belirlemek

Planlama

- Program içeriğini kültürel duyarlılığa uyarlamak ve geliştirmek
- Bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç öğrenim alanını anlamak ve ayrımını yapmak
- Davranışsal amaç belirlemede beceri göstermek
- Farklı öğrenim tarzlarıyla uyumlu olan öğretim yöntemlerinin nasıl seçileceğini tartışmak
- Diyabetli bireylere yönelik kapsamlı bir eğitim programı için içeriği geliştirmek
- Bireylerin ihtiyaçlarına ve hazır olma durumlarına göre içeriğin öğretilmesindeki önceliği belirleme yeteneğini göstermek
- Eğitim programının planlamasında, mevcut kaynakların kullanılmasının önemini tartışmak

Uygulama

- Her öğretim yönteminin en etkili şekilde nasıl kullanılacağını tanımlamak (anlatım, bireysel, küçük grup)
- Grup dinamiklerinin ve öğreniminin nasıl yönetileceğini tartışmak

- Aktif dinleme, empati gösterme, hastaya yönelik hedef seçimi, bilginin anlaşılır sunumu, üstü kapalı sözler kullanmama gibi etkili iletişim becerileri sergilemek
- Diyabetli bireylere pozitif geri bildirim verme ve öz-etkililiği sağlamayı/arttırmayı göstermek
- Verilen eğitimin bireyin ihtiyaçlarına göre bireyselleştirilmesini göstermek

Değerlendirme

- Bakınız: Modül I-7, Değerlendirme
- Farklı değerlendirme, yapılar, süreç, içerik, sonuç, etki ve programların farklı tipleri arasında ayrım yapmak
- Katılımcının öğrenim amaçları konusundaki başarısı ve programın değerlendirilmesi de dahil olmak üzere değerlendirme yöntemlerini tartışmak
- Katılımcının programdan memnuniyetini değerlendirecek bir araç tasarlamak
- Bir programın değerlendirilmesinin önündeki engelleri tartışmak

Sağlık Eğitimi Materyalleri

- Eğitilmişlik düzeyi (okur-yazarlık) ve sağlık konusundaki eğitilmişlik düzeyi kavramlarını ve öğrenme üzerindeki etkilerini tartışmak
- Genel olarak ve sağlık konusundaki eğitilmişlik düzeyi düşük bireyleri eğitmek için stratejileri açıklamak
- Okunabilirlikleri ve dolayısıyla kullanıma uygunlukları açısından eğitim materyallerini gözden geçirmek
- Genel popülasyona uygun kültürel anlamda spesifik sağlık eğitim materyalleri geliştirmek
- Az okuma yazma bilen gruplar için sağlık eğitimi materyalleri geliştirmek

Özel Topluluklar

- Görme ve duyma engeli olan bireyler için öğretim stratejileri tanımlamak
- Engelli ve özel gereksinimi olan bireyler için uygun olabilecek eğitim materyallerini tartışmak
- Kültüre ve yaşa uygun öğretim stratejilerini tartışmak

Öğretim Yöntemleri

Pozitif ve negatif bireysel öğrenim deneyimlerinin yansıtılması

Öğretim ve öğrenimi uygulama ile ilgili rol oynama

	Öğretim ve öğrenim teorilerini öne çıkaran kısa ders anlatımı Değişik durumlarda öğretim uygulamaları (bireylere ve gruplara, ders anlatımı, telefon danışmanlığı) Kendi kendine değerlendirme ve meslektaşlarının değerlendirmesi için öğretim uygulamasının video kaydı Diğer öğretimlerin gözlemlenmesi Anlam seviyeleri ve kültürel uygunluk açısından mevcut sağlık eğitimi kaynaklarının değerlendirilmesi Tanılama, hedefler, planlama ve değerlendirmeyi kapsayan bir kurs taslağının yapılması*
Önerilen Süre	Teori: 6 saat Klinik Uygulama: 24 saat (3 gün)
Bu Modülün Eğitimcisi	Eğitim uzmanı, diyabet eğitimcisi
Öğrenimin Değerlen-dirilmesi	İyi iletişim becerilerinin gösterilmesi Öğretim uygulamasının gösterilmesi Bir öğretim planının ya da kursun genel hatlarının geliştirilmesi*
Kaynaklar	Antai-Otong D. *Nurse-client communication: a life span approach*. Jones and Bartlett Publishers. Sudbury, 2007. Assal JP, Golay A, Visser AP. *New trends in patient education: a trans-cultural and inter-disease approach*. Proceedings of the Patient Education 2000 Congress. Geneva, 2000. Bartlett E (Ed). At last, a definition. *Patient Educ Couns* 1985; 19: 237-39. Bastable SB. *Essentials of patient education*. Jones and Bartlett Publishers. Sudbury, 2006. Belton AB, Simpson N. *The how to of patient education*. RJ and Associates. Streetsville, 2003. (www3.sympatico.ca/rn.simpson/bookorder.html) Deakin TA, Cade JE, Williams R, Greenwood DC. Structured patient education: the diabetes X-PERT Programme makes a difference. *Diabet Med* 2006; 23: 944-54. Doak CC, Doak LG, Root JH. *Teaching patients with low literacy skills* 2nd edition. Lippincott. Philadelphia, 1996. Fisher EB, Brownson CA, O'Toole ML, et al. Ecological approaches to self-management: the case of diabetes. *A J Public Health* 2005; 95: 1523-35. Genev NM, Flack J, Hoskins PL, et al. Diabetes education: whose priorities are met? *Diabet Med* 1992; 9: 475-579. Kim S, Love F, Quistberg DA, Shea JA. Association of health literacy with self-management behavior in patients with diabetes. *Diabetes Care* 2004; 27: 2980-2.

Knapp H. *Therapeutic communication: developing professional skills*. Sage Publications. Los Angeles, 2007.

Knowles M. *The adult learner: a neglected species*. Gulf Publishing Co. Houston, 1984.

Lacroix A, Assal JP. *Therapeutic education of patients*. Vigot. Paris, 1998.

Mayer GG, Villiare M. *Health literacy in primary care: a clinician's guide*. Springer Publishing Co. New York, 2007.

Peters J, Jarvis P. *Adult education: evaluation and achievement in a developing field of study*. Jossey-Bass Publisher. San Francisco, 1991.

Rankin SH, Stallings KD, London F. *Patient education in health and illness* 5th edition. Lippincott Williams and Wilkins. Philadelphia, 2005.

Redman BK. *The practice of patient education* 9th edition. Mosby. Toronto, 2001.

Skinner TC, Carey ME, Cradock S, et al. Diabetes education and self-management for ongoing and newly diagnosed (DESMOND): Process modelling of pilot study. *Patient Educ Couns* 2006; 64: 369-77.

Stein-Parbury J. *Patient and person: interpersonal skills in nursing* 5th edition. Elsevier Churchill Livingstone. New York, 2005.

Tang TS, Funnell MM, Anderson RM. Group education strategies for diabetes self-management. *Diabetes Spectrum* 2006; 19: 99-105.

Woodcock A, Kinmonth AL. Patient concerns in their first year with type 2 diabetes: patient and practice nurse views. *Patient Educ Couns* 2001; 42: 257-70.

* Bu hedefler ileri düzeyde yer alacaktır

Bu modül için ilave bilgi bir slayt sunusu olarak www.idf.org adresinden temin edilebilir